

оцінку яких проводили за вмістом в емульгатах насичених і ненасичених, естерифікованих і неестерифікованих, ω -6 і ω -3 ВЖК.

Висновки. Показники вмісту і зміни співвідношення ВЖК в біосубстратах являються високочутливими та інформативними біомаркерами токсичності антипіренів. Вони можуть бути застосовані для вирішення широкого кола гігієнічних задач.

ВПЛИВ "НАДПОРОГОВОЇ" ДОЗИ МАРГАНЦЮ ХЛОРИДУ НА ПОКАЗНИКИ ПОЛ ТА ОМБ В КРОВІ СТАТЕВОЗРІЛИХ ЩУРІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ШВИДКОСТІ АЦЕТИЛЮВАННЯ

Петринич В.В.

Буковинський державний медичний університет, м.Чернівці

Мета дослідження. Дослідити вплив "надпорогової" дози марганцю хлориду ($MnCl_2$) на показники пероксидного окиснення ліпідів (ПОЛ) та окиснювальної модифікації білків (ОМБ) в крові статевозрілих щурів залежно від швидкості ацетилювання.

Матеріали і методи дослідження. Експерименти проведено на білих конвенційних аутбредних статевозрілих щурах-самцях. Для визначення ацетилюючої здатності використовували амідопіриновий тест. За кількістю виділених з сечею метаболітів дослідних тварин було розділено на групи "швидких" та "повільних" ацетиляторів. Дослідним тваринам впродовж 28 діб внутрішньошлунково вводили $MnCl_2$ в дозі 50 мг/кг (1/10 ДЛ₅₀), контрольним – водопровідну воду.

Інтенсивність ОМБ у крові щурів оцінювали за рівнем

альдегід- і кетондинітрофенілгідразонів основного (АКДНФГОХ) та нейтрального (АКДНФГНХ) характеру; ПОЛ – за вмістом у крові дієнових кон'югатів (ДК) та малонового альдегіду (МА). Стан антиоксидантного захисту (АОЗ) оцінювали за рівнем каталази та глутатіонпероксидази (ГП). Оцінку різниці сукупностей вибірки проводили, використовуючи t-критерій Стюдента. Відмінність визначалась при $p < 0,05$.

Результати. У крові "повільних" щурів спостерігалось вірогідне зростання показників ОМБ (вміст АКДНФГНХ та АКДНФГОХ збільшився на 36,4 % та 30,4 % відповідно), ПОЛ (рівень МА в еритроцитах зріс на 36,6 %, МА в плазмі – на 56,7 %), каталази – на 30,1 %, зменшилася активність ГП на 13,6 % порівняно з контролем.

У крові "швидких" щурів зміни перерахованих показників порівняно з контролем були більш виразними: рівень АКДНФГНХ вірогідно зріс на 50 %, АКДНФГОХ – на 52 %, вміст МА в еритроцитах та у плазмі – на 55,3 % і 60,2 % відповідно. Активність каталази збільшилася на 47,6 %, активність ГП вірогідно зменшилася на 19,7 %.

Висновки. Інтوكсикація надпороговою дозою $MnCl_2$ у "повільних" та "швидких" статевозрілих щурів супроводжується зростанням в крові показників ОМБ, ПОЛ та різноспрямованими змінами АОЗ. Більш виразні зміни виявлено у тварин зі "швидким" типом ацетилювання.